

BELEIDSPLAN

SCHULDHULPVERLENING 2014-2017

Inhoudsopgave

Inleiding	3
1. Visie en doelstelling schuldhulpverlening	5
3. Huidige werkwijze schuldhulpverlening.....	10
4. Toekomstige uitvoering schuldhulpverlening	13
5. Wachtijd en doorlooptijd.....	16
6. Doorwerking van de Awb op de Wgs	17
7. Toelatingsbeleid in de schuldhulpverlening en eigen bijdragen (budgetbeheer).....	18
8. Managementinformatie GKB en prestatie-indicatoren.....	21
9. Financiën	22
10. De beleidsaanpassingen op een rij.....	24
11. Diverse Bijlagen.....	26

Inleiding

Het beleidsterrein schuldhulpverlening is de laatste jaren voortdurend in beweging. Het landelijk beeld is dat de vraag naar schuldhulpverlening en budgetbeheer de laatste jaren fors is toegenomen. Mede door de economische crisis heeft deze trend zich tot op heden voortgezet. Steeds meer en vooral ook andere klanten hebben te maken met schulden. Het zijn niet alleen de minima die een beroep doen op de schuldhulpverlening, maar ook de mensen met een hoger inkomen. Landelijke cijfers tonen aan dat in 2011 voor het eerst zich meer mensen bij de schuldhulpverlening hebben aangemeld met een inkomen uit arbeid (49%) dan mensen met een uitkering als enige inkomstenbron (44%). Naast een toename van het aantal aanvragen neemt ook de complexiteit van de problematiek toe. De schuldenaren hebben bij steeds meer schuldeisers een hoger bedrag aan schulden uitstaan. Uit onderzoek blijkt dat de omvang van het aantal hulpvragen slechts een topje van de ijsberg is:

- 1,9 miljoen huishoudens hebben betalingsachterstanden. Dat is bijna 25 % van alle huishoudens. Vertaald naar de Steenwijkerlandse situatie zou het hier gaan om 4.500 huishoudens (25% van 18.000 huishoudens)
- 693.000 huishoudens hebben problematische schulden. Dit komt overeen met 9,8% van alle huishoudens. Dit is bijna 1 op de 10 huishoudens. Voor Steenwijkerland zouden dit afgerond 1.800 huishoudens zijn.
- 25% van de huishoudens met problematische schulden doorloopt een minnelijk schuldhulpverleningstraject of een traject in het kader van de Wet Schuldsanering Natuurlijke Personen (WSNP). Voor Steenwijkerland zou dit uitkomen op 450 huishoudens (25% van 1.800).

Het toenemend beroep op de schuldhulpverlening van de laatste jaren heeft er zeker aan bijgedragen dat schuldhulpverlening voor gemeenten niet meer vrijblijvend is maar nu een wettelijke verplichting is geworden. Deze verplichting is verwoord in de per 1 juli 2012 ingevoerde Wet gemeentelijke schuldhulpverlening (Wgs). De wet is een kaderwet waarin met name is uitgewerkt wat gemeenten verplicht zijn te doen. Zij behouden wel een grote vrijheid in de wijze van de inrichting van de schuldhulpverlening.

De bedoeling van het Rijk met de Wgs is dat de gemeenten

- brede toegankelijkheid realiseren
- de wacht- en doorlooptijden beperken
- integrale schuldhulpverlening realiseren
- regie nemen
- een beleidsplan vaststellen voor een periode van maximaal vier jaar

In de wet zijn bovendien termijnen opgenomen over de behandeling van aanvragen schuldhulpverlening:

- De wachttijd tussen aanvraag en eerste gesprek (intake) is maximaal vier weken;
- Na de intake wordt een dossier binnen vier weken opgepakt;
- In het geval van crisissituatie zoals een dreigende huisuitzetting, moet de intake binnen drie werkdagen plaatsvinden.

De wet schrijft voor dat de gemeente in het beleidsplan onder meer vastlegt hoe zij de kwaliteit van de uitvoering borgt, wat de nagestreefde wachttijd is (met een maximum van vier weken) en wat de resultaten zijn die de gemeente wil behalen.

De wet valt onder de werking van de Algemene wet bestuursrecht. Daarmee heeft de hulpvrager de mogelijkheid om een procedure van bezwaar en beroep aan te gaan.

Naast de wettelijke ingevoerde zorgplicht voor schuldhulpverlening wordt de inzet van onze eigen gemeente op dit terrein weergegeven in het programma Steenwijkerland leeft:

- Wij versterken de eigen kracht van inwoners, zodat iedereen mee kan doen in de samenleving. Belemmeringen nemen we zoveel mogelijk weg. We willen voorkomen dat inwoners langdurig afhankelijk zijn van hulpverlening.
- We willen voorkomen dat mensen met financiële problemen in langdurige schuldsituaties terechtkomen. Uitgangspunt is dat het intakegesprek volgt binnen vier weken na het eerste klantcontact.
- Houden we de wachttijden voor de schuldhulpverlening binnen de daarvoor gestelde termijn van vier weken.
- Brengen we mensen beter op de hoogte van de schuldhulpverlening- en minimaregelingen.
- Streven we ernaar om alle inwoners die met schuldhulpverlening te maken krijgen, te kunnen helpen.
- Heeft Timpaan Welzijn de opdracht om de coördinatie van het netwerk formulierenservice voor haar rekening te nemen. Hiervoor zal zij vrijwilligersorganisaties en het bestaande maatschappelijke middenveld mobiliseren een actieve inbreng te leveren aan dit netwerk om het effect van de aanhoudende economische crisis op de ontwikkeling van de vraag naar ondersteuning op schuldhulpverlening op te vangen.

Naast de wettelijke verplichting en wat we lokaal al doen aan schuldhulpverlening moeten we ook constateren dat door het toenemend beroep hierop de financiële uitgaven fors zijn toegenomen de laatste jaren. Centrale vraag voor de komende periode is daarom:

“Hoe kunnen we binnen de wettelijke kaders en onze eigen visie en doelstellingen, bij een toenemende vraag en afnemende budgetten, uitvoering geven aan de schuldhulpverlening in onze gemeente?”

Wij staan de komende jaren voor de uitdaging ‘meer te doen met minder’. De tijdelijke middelen schuldhulpverlening 2009 -2011 van € 130 miljoen zijn komen te vervallen en er is sprake van een structurele uitname uit het Gemeentefonds van € 20 miljoen vanaf 2012. De uitdaging is dus optimaal resultaat te halen tegen minimale kosten. Om aan dit uitgangspunt te voldoen zullen er keuzes gemaakt moeten worden hoe we de uitvoering van de schuldhulpverlening in de toekomst vorm willen geven.

In hoofdstuk 2 geven we onze visie en doelstelling van de schuldhulpverlening weer, gevolgd door de huidige werkwijze in hoofdstuk 3. In hoofdstuk 4 schetsen wij de toekomstige uitvoering van de schuldhulpverlening, in hoofdstuk 5 de wachttijd en doorlooptijd en in hoofdstuk 6 de doorwerking van de Algemene Wet Bestuursrecht op de Wet op de Schuldhulpverlening. In hoofdstuk 7 worden voorstellen gedaan met betrekking tot het toekomstig toelatingsbeleid in de schuldhulpverlening en in hoofdstuk 8 wordt ingegaan op de managementinformatie van de GKB en de prestatie-indicatoren. In hoofdstuk 9 wordt een overzicht gegeven van de financiën, waarna in hoofdstuk 10 samenvattend alle beleidsaanpassingen op rij worden gezet.

1. Visie en doelstelling schuldhulpverlening

Het bevorderen van participatie is een van de voornaamste opgaven in het sociale domein van de gemeente. Inwoners moeten kunnen meedoen aan het maatschappelijk verkeer. Het zelfstandig verwerven van inkomen door arbeid is de optimale vorm van participatie.

We willen binnen dit beleidsveld zoveel mogelijk aansluiting zoeken en verbinding maken met de uitgangspunten van de drie decentralisaties (participatie, jeugdzorg en WMO) en meer dan tot nu toe, inzetten op de eigen kracht en zelfredzaamheid van mensen.

Financiële problemen zijn vaak een belemmering voor participatie.

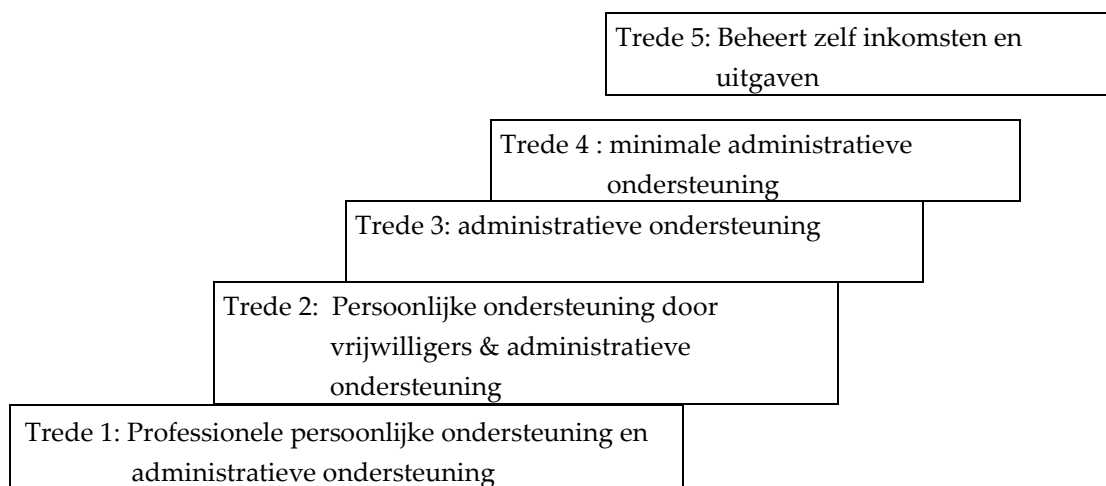
Het hoofddoel van schuldhulpverlening is het vergroten van de maatschappelijke participatie en het voorkomen van maatschappelijke kosten door te streven naar financiële zelfredzaamheid van schuldenaren. Bij voorkeur wordt gestreefd naar een schuldevrije toekomst. Dit is niet voor iedereen haalbaar. Sommigen slagen er op termijn pas in, anderen helemaal niet, daarbij is stabilisatie van de huidige toestand het hoogst haalbare.

Met de integrale aanpak van de schuldhulpverlening stellen wij ons onderstaande subdoelen:

- Actief preventiebeleid om te voorkomen dat mensen in de schulden komen;
- Laagdrempelige voorziening voor alle inwoners uit Steenwijkerland;
- Actieve opstelling van de schuldenaar: Eigen verantwoordelijkheid en kracht. Mensen moeten doen wat ze kunnen doen.;
- Professionele hulp alleen als de omgeving het niet kan: eerst kijken of problemen kunnen worden opgelost met inschakeling van de sociale omgeving en/of vrijwillige inzet;
- Toekomstige inzet van schuldhulpverlening wordt afgestemd op de regelbaarheid van de schuldenaar en de schuldsituatie;
- Minimale wacht- en behandeltijden;
- Perspectief op volwaardige participatie;
- Nazorg om de financiële zelfredzaamheid voor de toekomst te waarborgen.

Een belangrijk onderdeel van het streven naar hanteerbare schulden voor de schuldenaar is de ontwikkeling van de financiële zelfredzaamheid van de schuldenaar. In beginsel moet elke inwoner uit Steenwijkerland zelf zijn inkomen en uitgaven kunnen beheren.

In de onderstaande afbeelding is schematisch weergegeven hoe een traject dat moet leiden tot financiële zelfredzaamheid er uitziet, afhankelijk van het moment waarop men 'instapt'.

Integrale schuldhulpverlening is het actief ondersteunen van een inwoner bij het vinden van een oplossing voor zijn/haar financiële problemen, maar ook bij het vinden van een oplossing voor de eventuele oorzaken hiervan of voor omstandigheden die verhinderen dat de financiële problemen kunnen worden opgelost. Integrale schuldhulpverlening houdt daarnaast in dat zoveel mogelijk voorkomen wordt dat problematische schulden ontstaan.

Uit bovenstaande definitie blijkt dat integrale schuldhulpverlening bestaat uit drie onderling samenhangende onderdelen:

1. materiële schuldhulpverlening;
2. immateriële schuldhulpverlening;
3. preventie (en nazorg)

Bij *materiële schuldhulpverlening* is sprake van een financiële hulpvraag. Het doel van dit type hulpverlening is ten eerste het creëren van financiële stabiliteit. Voorkomen moet worden dat de schulden (verder) escaleren, zodat bijvoorbeeld een crisissituatie kan worden voorkomen. Wanneer twee maanden achter elkaar de primaire vaste lasten zijn betaald is er sprake van “financiële stabiliteit”.

Na het bereiken van financiële stabiliteit kan worden gewerkt aan het daadwerkelijk oplossen van de schulden. Bij voorkeur via het *minnelijke traject*. Dat moet binnen 36 maanden zijn afgerond. Als het oplossen van de schulden niet kan via het minnelijke traject, doordat schuldeisers niet willen meewerken, kan een beroep worden gedaan op de WSNP (Wet Schuldsanering Natuurlijke Personen).

WSNP beschouwen wij als een integraal onderdeel van de schuldhulpverlening en kan dus niet leiden tot uitsluiting van de gemeentelijke dienstverlening.

De uitvoering van de materiële schuldhulpverlening gebeurt door de GKB Drenthe.

Immateriële schuldhulpverlening is erop gericht om de factoren weg te nemen of beheersbaar te maken die de oplossing van de schuldenproblematiek belemmeren. Immateriële schuldhulpverlening en materiële schuldhulpverlening kunnen in principe gelijktijdig worden opgestart. De immateriële hulpverlening wordt uitgevoerd door het Algemeen Maatschappelijk Werk, dat ondergebracht is bij Zorggroep Oude en Nieuwe Land.

1.1 Preventie

Preventie is erg belangrijk, hoe eerder er actie wordt ondernomen, hoe meer er gedaan kan worden om verergering van financiële problemen te voorkomen. Vaak is het zo dat mensen niet of te laat aankloppen bij instanties. Daarom hebben ketenpartners (zoals bijvoorbeeld maatschappelijk werk, sociale dienst, vrijwilligersorganisaties, GKB, woningbouwcorporaties etc.) een belangrijke functie als het gaat om vroegsignalering van financiële problemen. Hoe eerder signalen worden opgepikt, hoe meer er gedaan kan worden om ergere problemen op meerdere leefgebieden te voorkomen.

Daarnaast zijn er momenten in het leven van mensen die aangeduid kunnen worden als zogenaamde ‘life events’. Dan valt te denken aan bijvoorbeeld een scheiding of een situatie waarin men werkloos raakt. Vooral op die momenten kunnen mensen te maken krijgen met een verandering in hun inkomen en bijbehorende gevolgen daarvan. Op die momenten is het zaak om aanpassingen door te voeren in het beschikbare budget om problemen te voorkomen. Vaak voeren mensen deze aanpassingen te laat of niet door, waardoor er later knelpunten ontstaan in het budget. Door deze mensen eerder te bereiken, kan er veel worden voorkomen. Hierbij is het van belang dat de verschillende organisaties van elkaar weten wat ze doen en welke acties er ondernomen moeten worden.

Als gemeente willen we in het kader van preventie proactief op zoek naar mensen met een (financiële) hulpvraag, waarbij speciale aandacht uitgaat naar doelgroepen die extra risico lopen. We denken daarbij aan de volgende doelgroepen en activiteiten:

1. Kinderen (4-12 jaar)

Zoals het spreekwoord zegt: 'Jong geleerd is oud gedaan'. Dit geldt ook zeker voor omgaan met geld. Voor kinderen van 4-12 jaar zijn de volgende activiteiten in te zetten:

- **Klasse!kas:** met de Klasse!kas hebben de leerlingen van de basisschool de beschikking over een kas met daarin een beperkt geldbedrag. Ze bepalen gezamenlijk hoe ze het geldbedrag kunnen vermeerderen en met welk doel. Ze kunnen bijvoorbeeld extra geld inzamelen voor de inrichting van de klas of om feestjes en uitstapjes te organiseren. Ze bepalen met de hele klas hoe er geld in de kas komt en op welke manier het wordt uitgegeven en waaraan. Op deze manier oefenen en leren kinderen om verantwoord met geld om te gaan. Er kan bijvoorbeeld ook een scholenwedstrijd worden georganiseerd waarbij de school die de leukste actie bedenkt een prijs kan winnen (bijvoorbeeld een bijdrage voor het schoolreisje of verdubbeling van de opbrengst) ten bate van de school.
- **Week van Geld 2014 (10-14 maart 2014).**
In de Week van het geld worden activiteiten georganiseerd om kinderen te leren omgaan met geld. Veel activiteiten vinden plaats in de klas.

2. Jongeren (12-18 jaar)

- **Gastlessen:** er kunnen in samenwerking met bijvoorbeeld het jongerenwerk gastlessen op het middelbaar onderwijs worden gegeven over omgaan met geld. Hierbij kan zoveel mogelijk worden aangesloten op bestaande initiatieven.
- **Oudervoorlichting:** Om ook de ouders te bereiken, kan er een (deel van een) ouderavond worden georganiseerd gericht op financiële opvoeding en jongeren. Dit kan bijvoorbeeld in samenwerking met het CJG (op 16 oktober j.l. heeft het Nibud in samenwerking met het CJG Steenwijkerland een ouderavond georganiseerd met als thema: "Hoe begeleid ik mijn tiener naar zelfstandigheid?").
- **Budgetcoaching of – voorlichting:**
Jongeren die 18 jaar worden krijgen te maken met vaste lasten zoals bijvoorbeeld de zorgverzekering. Dit is een zogenaamd 'life event' met bijbehorende nieuwe keuzemogelijkheden zoals het afsluiten van abonnementen en het kopen op afbetaling. Jongeren zijn vanaf 18 jaar financieel verantwoordelijk en aansprakelijk. Daarbij kunnen zij wat extra begeleiding en voorlichting gebruiken om verantwoorde keuzes te kunnen maken.

3. Ouderen

- **Voorlichtingsbijeenkomst:** In samenwerking met het ouderenwerk en de vrijwillige ouderen adviseurs kan er een voorlichtingsactie worden opgezet gericht op ouderen bijvoorbeeld met het thema 'Veilig en slim met geld'. Thema's kunnen zijn: gebruik regelingen en voorzieningen, internetvaardigheden en weerbaarheid.

4. Uitkeringsgerechtigden

Mensen die een uitkering ontvangen, zijn een risicodoelgroep als het gaat om financiële problemen. Ze hebben vaak een krap budget, waardoor het opvangen van onverwachte rekeningen een probleem kan opleveren. Daarnaast is er vaak weinig buffer om op terug te vallen. Voor deze doelgroep kunnen de volgende activiteiten worden ingezet:

- **Budgetadviesgesprekken:** tijdens een budgetadviesgesprek wordt de maanbegroting van de klant geanalyseerd en wordt er gekeken of de inkomsten en uitgaven in balans zijn. Het gesprek richt zich op het voorkomen van financiële problemen en geeft de klant meer financieel inzicht. Op dit moment worden deze gesprekken al gevoerd door de budgetcoach van de IGSD bij o.a. bij de uitkeringsgerechtigden waar beslag op de uitkering is gelegd.
- **Workshop/cursus 'Weet wat u besteedt':** deze cursus kan op maat worden gemaakt voor deze doelgroep en gaat in op onderwerpen als:
  1. Hoe krijg ik grip op mijn uitgaven?
  2. Hoe ga ik om met tekorten?
  3. Hoe kan ik (be)sparen?
  4. Maak ik gebruik van alle regelingen en voorzieningen waar ik recht op heb?

5. Eenoudergezinnen

Ook eenoudergezinnen kunnen een risicogroep vormen als het gaat om financiële problemen. Er kan in samenwerking met andere organisaties worden ingezet op budgetadviesgesprekken (voor een beschrijving zie hierboven) en/of een workshop specifiek gericht op de vragen waar eenoudergezinnen mee te maken kunnen krijgen op financieel gebied.

6. Nieuwkomers

Nieuwkomers moeten inburgeren in Nederland. Bij het proces van inburgering is het ook van belang dat men zich redt op financieel gebied. Het gaat dan bijvoorbeeld om het behandelen van de post, het omgaan met de financiën en het plannen van uitgaven. Ook voor deze doelgroep kunnen budgetadviesgesprekken en een (op maat gemaakte) cursus in worden gezet gericht op het versterken van vaardigheden en kennis op het gebied van financiën.

7. ZZP'ers

ZZP'ers zijn een kwetsbare groep als het gaat om hun financiële situatie en de kans op schuldenproblematiek. Daarom is dit juist een doelgroep om op in te zetten als het gaat om preventie en voorlichting. De voorlichting kan worden opgezet in samenwerking met een lokale bank en de Kamer van Koophandel. Daarnaast kan er gebruik worden gemaakt van voorlichtingsmateriaal van het Nibud, gericht op zelfstandig ondernemers en hun geldzaken.

8. Werkende 'armen'

Waar eerder vooral uitkeringsgerechtigden gebruik maakten van schuldhulpverlening, is er de laatste jaren een verschuiving gaande naar mensen met een baan die een beroep doen op schuldhulpverlening. Daarmee worden werkgevers ook een belangrijke vindplaats als het gaat om mensen met financiële problemen. Het zou in zowel het belang van de werkgever, de werknemer als ook de gemeente zijn om in samenwerking handen en voeten te geven aan vroegsignalering. Dit kan middels bijvoorbeeld:

- Het aanbieden van een workshop aan P&O'ers van werkgevers in de gemeente Steenwijkerland over het signaleren en aanpakken van financiële problemen bij werknemers;
- Het aanbieden van een voorlichting aan werknemers en/of
- het aanbieden van budgetcoaching aan werknemers met financiële problemen.

9. Intermediairs

Vrijwilligers en professionals hebben een belangrijke rol als het gaat om het (vroeg) signaleren, hulpverlening en doorverwijzen bij schuldenproblematiek. Vroegsignaleren en vroegtijdig aanpakken van financiële problemen vermindert de kans op het ontstaan en verergeren van (problematische) schulden. Het is voor een goede verwijsfunctie van intermediairs van belang is dat zij met de juiste bagage op pad gaan.

De GKB heeft al ruime ervaring in deskundigheidsbevordering van vrijwilligers en professionals, maar kan dit ook in samenwerking met andere ketenpartners opzetten, gebruik makende van de expertise van iedere afzonderlijke organisatie.

Nazorg is een vorm van preventie. Hiermee wordt beoogd te voorkomen dat klanten na een schuldregeling opnieuw in de financiële problemen komen. Een schuldhelpverleningstraject is in principe een eenmalig traject. Na de schuldregeling kunnen mensen weer een schuldenvrije toekomst tegemoet zien. Helaas zien we regelmatig klanten terugkeren. Soms door eigen toedoen, soms door pech, maar ook omdat klanten structureel de vaardigheden missen om schuldenvrij te blijven. Op dit moment bieden we nazorg door de geleidelijke afbouw van budgetbeheer, budgetteringscursussen en doorverwijzing naar bewindvoering. We willen het nazorgaanbod met de ketenpartners beter structureren en enkele onderdelen eerder, tijdens het laatste deel van de schuldregeling, inzetten. Hiermee willen we het budgetbeheer na afloop van een schuldenregeling zoveel mogelijk terugbrengen. Hiervoor zullen ook geschoolde vrijwilligers ingezet worden (op dit moment zijn er 33 vrijwilligers geschoold die hiervoor ingezet kunnen worden).

Voorstel: In te stemmen met de visie en doelstellingen schuldhelpverlening waarbij de preventie geïntensiveerd zal worden en uitgegaan wordt van de eigen kracht van onze inwoners.

3. Huidige werkwijze schuldhulpverlening

De schuldhulpverlening wordt momenteel door de volgende partijen uitgevoerd binnen onze gemeente:

1. Gemeenschappelijke Kredietbank Drenthe (GKB)
2. Algemeen Maatschappelijk Werk van Zorggroep Oude en Nieuwe Land
3. IGSD Steenwijkerland/Westerveld
4. Diverse organisaties aangesloten bij het netwerkwerk formulierenservice

Ad 1. De gemeente Steenwijkerland heeft voor de uitvoering van de schuldhulpverlening een raamovereenkomst afgesloten met de GKB. De GKB is een gemeenschappelijke regeling van de gemeenten Assen, Hoogeveen en Meppel. Het werkgebied beslaat op dit moment 23 gemeenten in 4 provincies. Evenals de andere 20 niet-GR gemeenten kopen wij diensten in bij de GKB. Aangezien de uitvoering van de schuldhulpverlening als taak is opgedragen aan de IGSD wordt de jaarlijkse uitvoeringsovereenkomst met afspraken voor het komende jaar afgesloten tussen de GKB en de IGSD. De diensten die afgenomen worden staan opgenomen in het Basisdienstenboek.

Het gaat hierbij o.a. om intake, schuldregelingen, budgetbeheer, beschermingsbewind, sociale kredietverlening als ook het houden van spreekuur op het werkplein van de IGSD.

In 2012 is van de volgende diensten gebruik gemaakt:

Intake	263
Schuldregeling	222
Verzoekschriften en verklaringen WSNP	91
Budgetbeheer	367*
Beschermingsbewind	29

* In 2012 zijn er 133 personen ingestroomd en 95 personen uitgestroomd uit het budgetbeheer

In haar werkwijze richt de GKB zich op 4 pijlers in de schuldhulpverlening:

1. Stabiliseren:

Wanneer de klant tijdelijk of langdurig niet in staat is om zijn eigen inkomsten te beheren, neemt de GKB deze taak (tijdelijk) over om evenwicht te brengen in het in- en uitgavenpatroon en de betaling van de vaste lasten te garanderen.

2. Schulden regelen:

Bijna altijd worden schulden geregeld in de vorm van een betalingsregeling of een schuldregeling (het "hanteerbaar maken" van het schuldenpakket).

3. Zelfredzaamheid bevorderen:

Voor het bevorderen van de financiële zelfredzaamheid van de klant zet de GKB budgetcoaching in en verwijst daarnaast naar gespecialiseerde hulpverleners of werkt ze hier nauw mee samen. In ons geval is dit hoofdzakelijk het Algemeen Maatschappelijk Werk van de Zorggroep Oude en Nieuwe Land (zie ad 2).

4. Crisisinterventie:

Het voorkomen dat een klant wordt afgesloten van gas, elektra of water, of dat een klant uit zijn huurwoning wordt gezet.

Ad 2. Algemeen Maatschappelijk Werk van Zorggroep Oude en Nieuwe Land.

De immateriële hulpverlening bij schulden wordt uitgevoerd door het Algemeen Maatschappelijk Werk van Zorggroep Oude en Nieuwe Land (ZONL). Dit gebeurt in onderaanneming bij de GKB, die hiervoor een contract afsluit met ZONL. De inzet van ZONL is gedefinieerd in

2 opvolgende diensten. De diensten zijn volledig gericht op integrale schuldhulpverlening. Daarnaast (of daarna) kan nog sprake zijn van regulier maatschappelijk werk.

Dienst 1 bestaat uit een intensief onderzoek, diagnosestelling en advies over het plan van aanpak. Dit advies behelst een inschatting van de motivatie en leerbaarheid van de cliënt, alsmede de mogelijke inzet van diensten die door de GKB uitgevoerd kunnen worden zoals bijvoorbeeld budgetbeheer of beschermingsbewind. Tevens wordt een advies gegeven over inzet van dienst 2.

Dienst 2 is het vervolg op dienst 1 en wordt ingezet indien ZONL en de GKB besluiten een volledig schuldsaneringstraject in te zetten. Tijdens de eerste 4 maanden van dit traject begeleidt ZONL de schuldenaar en wordt het plan van aanpak van dienst 1 uitgevoerd. Na afloop van dienst 2 kan de begeleiding van ZONL doorlopen, dit wordt dan aangemerkt als regulier maatschappelijk werk.

Over 2012 is in totaal 62 keer dienst 1 ingezet en 11 keer dienst 2.

Ad 3. IGSD Steenwijkerland/Westerveld

Naast de inzet van de GKB is er sinds juni 2010 een budgetcoach werkzaam bij de IGSD. Deze budgetcoach is alleen werkzaam voor de gemeente Steenwijkerland en voert de volgende werkzaamheden uit:

- Het uitvoeren van beslagleggingen
- Het inventariseren, analyseren en adviseren betreffende de schuldenproblematiek
- Het motiveren en stimuleren van mensen om hun schuldensituatie te stabiliseren
- Het toepassen van crisisinterventie
- Het optreden als intermediair tussen schuldenaar en schuldeisers en/of hulpverlenende instanties
- Het geven van voorlichting aan klanten en derden (budgetadviesgesprekken)

Aanvankelijk richtte de IGSD zich alleen op haar eigen klantenbestand van de WWB c.a. maar dit is inmiddels ook uitgebreid naar niet klanten. In totaal heft de inzet van de budgetcoach zich het afgelopen jaar gericht op 149 personen, waarvan er 35 geen uitkering hadden bij de IGSD (verhouding 77%-23%). Van deze 149 zijn 30 personen voor een traject doorverwezen naar de GKB. Omdat de inzet van de budgetcoach ook gezien wordt als voortraject voor re-integratie om weer deel te kunnen nemen aan de arbeidsmarkt, zijn de kosten (€ 60.000,-) tot nu toe gedekt uit het werkdeel van het participatiebudget.

Ad 4. Diverse organisaties aangesloten bij het netwerk formulierenservice

In 2011 is het netwerk formulierenservice in onze gemeente tot stand gekomen. Dit netwerk bestaat uit zowel professionele- als vrijwilligersorganisaties, die ieder vanuit hun eigen professionaliteit kosteloze ondersteuning bieden op administratief, juridisch en financieel gebied aan inwoners met een laag inkomen. Deze organisaties zetten zich in om hen te informeren over regelingen en voorzieningen en te helpen bij het aanvragen van voorzieningen, het invullen van formulieren en het ordenen van de administratie.

Vrijwel alle aangesloten organisaties aangevuld met de voedselbank Steenwijkerland hebben in 2012 te kennen gegeven de onderlinge samenwerking te willen verbreden naar armoedebestrijding inclusief schuldenproblematiek.

Hiertoe hebben alle deelnemende partijen een convenant ketensamenwerking armoedebestrijding Steenwijkerland ondertekend. Het doel hiervan is om tot een onderlinge afstemming en samenwerking te komen op het gebied van inkomensondersteuning en schuldhulpverlening.

Gelet op de onderlinge samenhang tussen het netwerk formulierenservice en de ketensamenwerking armoedebestrijding ligt de coördinatie van beide initiatieven bij Timpaan Welzijn.

Als eerste activiteit van deze samenwerking is een pilot opgestart om met behulp van de inzet van vrijwilligers zoveel mogelijk cliënten na afloop van een schuldenregeling ook uit te laten stromen uit het budgetbeheer. Hierbij snijdt het mes aan twee kanten. Enerzijds omdat de aard van de werkzaamheden (helpen bij het op orde brengen en houden van financiën) zich goed lenen voor de inzet van vrijwilligers, anderzijds geeft het de mogelijkheden om uitstroom uit budgetbeheer te faciliteren en daarmee een kostenreductie te realiseren.

Wij willen met het afsluiten van dit convenant de inzet van vrijwilligers voor de schuldhulpverlening naar de toekomst toe verder intensiveren en faciliteren.

4. Toekomstige uitvoering schuldhulpverlening

Op grond van de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening is de gemeente verplicht om de regie van de schuldhulpverlening ter hand te nemen. De gemeente is niet verplicht om zelf de uitvoering daarvan te doen. Momenteel voert onze gemeente de schuldhulpverlening uit zoals hiervoor is weergegeven.

Voor de toekomst zal de uitvoering zo integraal mogelijk vorm gegeven worden.

In de praktijk betekent dit dat aan de kop van het proces, voordat daadwerkelijk aan het traject wordt begonnen, moet worden vastgesteld welk soort hulpverlening nodig is en welke producten hiervoor ingezet moet worden. De constatering is dat een goede diagnose aan de kop van het proces, met daarin aandacht voor de onderliggende problematiek, kan voorkomen dat onnodig tijd en inzet wordt gepleegd in het opstarten van een schuldsaneringstraject waarvan het risico op uitval groot is. Oftewel het resultaat van de uitvoering is mede afhankelijk van een goede diagnose aan de kop van het proces. Niet alle aanmeldingen zullen daarom in de toekomst meer doorverwezen worden naar de GKB voor professionele begeleiding, een deel zal ook opgelost kunnen worden met de inzet van vrijwilligers of door de organisatie die verantwoordelijk wordt voor de kop van het proces. Op dit moment zijn we in overleg met de IGSD om de poortwachterfunctie voor de schuldhulpverlening hier onder te brengen. In 2014 zal de regie- en sturingsopgave praktisch worden uitgewerkt, waarbij nadrukkelijk aandacht gegeven zal worden aan preventie en nazorg en de samenwerking met ketenpartners. Hierbij zal ook de definitieve afweging gemaakt worden om de poortwachterfunctie van de IGSD hier integraal deel van uit te laten maken. Tevens zullen we nagaan of een vorm van snelservice ingevoerd kan worden, waarbij mensen met een kort adviesgesprek al op het goede spoor gezet kunnen worden. Dit voorkomt dat iedere schuld uitgroeit tot een problematische schuld en dat er in alle gevallen zware interventies ingezet moeten worden.

4.1 Herinrichting curatieve schuldhulpverlening : werken met klantprofielen

Niet iedereen kan meer worden geholpen. Er moeten keuzes gemaakt worden over wie een beroep kan doen op schuldhulpverlening en onder welke voorwaarden. Het herinrichten van curatieve dienstverlening is van belang om de effectiviteit op te voeren maar ook de kosten te besparen. De curatieve schuldhulpverlening wordt alleen ingezet wanneer het ook werkelijk tot resultaat leidt. Bovendien moet inzetten van de schuldhulpverlening een middel zijn om participatie te bevorderen.

Schuldenproblematiek vormt een belemmering voor participatie, voor zowel de schuldenaar zelf, maar ook gezinsleden krijgen hierdoor minder kans te participeren in de samenleving. De samenhang tussen schuldhulpverlening en participatie is daarom van essentieel belang. Participeren (via werk) kan er immers voor zorgen dat de schulden sneller worden afgelost en het oplossen van schulden kan er voor zorgen dat de schuldenaar ruimte krijgt om weer te gaan participeren. Daarnaast biedt (maatschappelijke) participatie de mogelijkheid om beweging in soms vastzittende situaties te brengen. Veel mensen met schulden verkeren in een isolement. Weer participeren, kan soms weer perspectief bieden.

Mensen moeten dus willen werken aan het oplossen van hun problemen en zich in willen zetten om maatschappelijk deel te nemen. Dat betekent dat er kritisch gekeken wordt naar de kans op succes en dat er eisen worden gesteld aan degenen die hier een beroep op doen.

4.2 Klantprofielen

Om de effectiviteit van de curatieve schuldhulpverlening te verbeteren wordt er steeds meer gewerkt aan de hand van klantprofielen. Klantprofielen hebben betrekking op de kenmerken gelegen in de schuldenaar die relevant zijn voor het ontstaan en oplossen van de schuldenproblematiek. In de nieuwe manier van werken is het van belang dat de schuldhulpverlener zo snel mogelijk kan vaststellen wat in een individuele situatie het hoogst haalbare is en op basis daarvan kan vaststellen wat een schuldenaar zelf kan en moet doen en welke ondersteuning de schuldenaar daarvoor nodig heeft. Behalve een bijdrage aan de efficiency en effectiviteit van de schuldhulpverlening kunnen klantprofielen ook een rol spelen bij het managen van verwachtingen bij schuldenaren, ketenpartners en crediteuren.

Door aan schuldenaren al zo snel mogelijk toe te lichten wat op dat moment het hoogst haalbare is, wordt voorkomen dat zij gedesilluseerd uitvallen. Hiermee wordt voorkomen dat het vertrouwen in de hulpverlening en de gemeente wordt geschaad. De inzet van klantprofielen biedt de uitvoerder de motivatie en toelichting waarom in hun situatie een bepaald resultaat vooralsnog het hoogst haalbare is. Ook is het van belang dat ketenpartners een goed beeld hebben van de (on)mogelijkheden van curatieve schuldhulpverlening. Klantprofielen dragen zo bij aan een vroegtijdig inzicht bij ketenpartners wat hun cliënten kunnen verwachten als zij een beroep doen op curatieve schuldhulpverlening. Crediteuren krijgen zo ook helderheid in het te verwachten traject en de (on)mogelijkheden. Hierdoor kan de uitvoerder een onderbouwd beroep doen op de medewerking van crediteuren.

Het gebruikmaken van klantprofielen schept duidelijkheid, niet alleen voor de uitvoerder. Ook voor de schuldenaar is het duidelijk wat van hem of haar wordt verwacht. Er worden oplossingen geboden maar er worden ook duidelijke eisen gesteld aan de klant.

		Schuldenaar	
		Wel regelbaar	Niet regelbaar
Schuldsituatie	Wel regelbaar	Schuldsituatie is op te lossen met een schuldregeling	Mogelijkheden hangen af van individuele dossier: soms schuldregeling, soms stabiliseren, soms geen oplossing
	Niet regelbaar	Schuldsituatie is alleen te stabiliseren	Gemeente kan niets of nauwelijks iets betekenen

Een 'regelbare schuldenaar' houdt zich (met hulp) aan afspraken en is gemotiveerd. Ook is hij bereid zich in te zetten om – indien mogelijk – meer inkomen te verwerven en ten gunste van crediteuren keuzen te maken in het bestedingspatroon. Een regelbare schuldsituatie wordt gekenmerkt door het ontbreken van schulden die niet voor een schuldregeling in aanmerking komen. Denk hierbij aan een specifieke groep CJIB-schulden of schulden waarbij het door juridische procedures nog jaren duurt voordat duidelijk is hoe hoog de vordering is. Wat de

gemeente in een individueel dossier kan betekenen, hangt af van de hoek in het kwadrant waar een schuldenaar in valt. Voor crediteuren is dit een belangrijk gegeven. Het kwadrant waarin iemand valt, bepaalt immers in belangrijke mate of binnen afzienbare termijn een schuldregeling (en dus het afregelen van de schuldsituatie) verwacht mag worden.

Het kwadrant biedt schuldhulpverleners een 'bril' om na te gaan wat het maximaal haalbare is bij een schuldenaar. Door bij aanvang te analyseren wat op dat moment het hoogst haalbare is bij een individuele klant en daar op in te zetten, boeken we zowel winst in termen van efficiency als in termen van effectiviteit. De uitvoering wordt efficiënter omdat we niet langer energie steken in een poging om een schuldregeling te treffen in dossiers waarin voorzien kan worden dat dit niet gaat lukken. Door realistische doelen te stellen, is de kans op succes groter. Dit draagt daardoor bij aan een grotere effectiviteit. Hoe realistischer de doelstellingen, des te groter is immers de kans dat deze gehaald worden.

Voor crediteuren is een snelle en scherpe inschatting van het maximaal haalbare en de termijn waarop dat haalbaar is van groot belang. Het in de boeken houden van een vordering is alleen interessant als er reden is om te veronderstellen dat deze op enig moment alsnog (deels) wordt betaald. Als dat niet zal gebeuren, is afboeking en het staken van de incasso-activiteiten het meest interessant.

Op basis van deze indeling zijn vier groepen schuldenaren te onderscheiden:

Als zowel de **schuldenaar als de schuld regelbaar** zijn is sprake van een stabiele situatie, een inkomen waarmee schulden kunnen worden afgelost en een gemotiveerde schuldenaar die in staat is om aan zijn verplichtingen te voldoen. De gemeente verwijst deze schuldenaar door naar de schuldhulporganisatie voor een schuldhulptraject. Als **de schuldenaar wel regelbaar is, maar de schulden niet** ligt een schuldhulptraject niet voor de hand, aangezien er geen schuldregeling mogelijk is. Bovendien is de schuldenaar zelf in staat om inkomsten en uitgaven te beheren. De gemeente beoordeelt of er voor deze groep aanleiding is om door te verwijzen naar (vrijwillige) hulpverlener. Als **de schulden regelbaar zijn, maar de schuldenaar niet** dan wordt een schuldhulptraject zonder extra ondersteuning als weinig kansrijk beoordeeld. Een traject kan vermoedelijk alleen slagen als dat (intensief) begeleid wordt bijvoorbeeld met hulp van een naaste, vrijwillige inzet of vanuit een maatschappelijke organisatie waar de schuldenaar op andere terreinen reeds ondersteund wordt. Als zowel **de schulden als de schuldenaar niet regelbaar** worden geacht kan de gemeente weinig doen. Afhankelijk van de individuele situatie kan overleg plaats vinden tussen zorg- of hulpverleners en de gemeente opdat eventuele vervolgstappen gezet kunnen worden zodra er verbetering in de situatie is bereikt.

Voorstel: De uitvoering van de schuldhulpverlening in de toekomst zo integraal mogelijk vorm geven. In 2014 de regie- en sturingsopgave verder uitwerken, waarbij nadrukkelijk aandacht gegeven wordt aan preventie en nazorg in samenwerking met ketenpartners. Hierbij de definitieve afweging maken om de poortwachterfunctie van de IGSD hier integraal deel van uit te laten maken. Invoering van een snelservice zal hier nadrukkelijk bij worden betrokken. De dienstverlening en de producten worden op de regelbaarheid van de schuldenaar en de schuldsituatie.

5. Wachtijd en doorlooptijd

Onder wachttijd verstaan we de tijd tussen de aanmelding en de feitelijke integrale intake. In de Wgs is bepaald dat dit niet langer mag duren dan vier weken. Dit is ook de termijn die de GKB hanteert als streeftermijn. In 2012 was de gemiddelde wachttijd voor klanten uit Steenwijkerland vier weken. Zoals in het vorige hoofdstuk al is aangegeven willen ook de mogelijkheden van het invoeren van een snelservice onderzoeken om de wachttijden zo kort mogelijk te houden.

In een crisissituatie dient volgens de wet binnen drie werkdagen het eerste gesprek plaats te vinden waarin de hulpvraag wordt gesteld. Onder crisissituatie wordt verstaan (dreigende) woninguitzetting, afsluiting van water en energievoorzieningen, het opzeggen of ontbinden van de zorgverzekering. Hoewel de GKB voor crisisinterventie geen termijnen hanteert, wordt de crisisinterventie effectief toegepast. In 2012 was er in onze gemeente 61 keer sprake van een crisissituatie. In 12 gevallen is dit via een wettelijk traject opgelost en in 49 gevallen via een minnelijk traject.

Voorstel: De wachttijd tussen aanmelding en feitelijke intake afstemmen op de wettelijke termijn van vier weken. Voor crisissituaties geldt een periode van drie werkdagen dat het eerste gesprek plaats moet vinden.

5.1 Extra aandacht voor gezinnen met minderjarige kinderen

In beginsel wordt de schuldhulpverlening aan gezinnen met minderjarige kinderen op dezelfde wijze vorm gegeven als in andere gezinssituaties. Belangrijk is in ieder geval zo snel mogelijk de inkomenscomponenten op orde te hebben en – indien nodig – andere hulpverleners (zoals maatschappelijk werk of een Centrum voor Jeugd en Gezin) in te schakelen. De inzet moet zijn dat de oorzaak van schulden wordt weggenomen en zoveel mogelijk de negatieve effecten van schulden op de leefwereld van kinderen worden weggenomen. Met de bestaande zorgstructuur zal er vanuit een integrale aanpak samengewerkt worden om dit te bereiken.

6. Doorwerking van de Awb op de Wgs

Na inwerkingtreding van de Wet op gemeentelijke schulphulpverlening is de Algemene wet bestuursrecht in principe van toepassing. De huidige wet zelf vermeldt niets over de werking van de Awb. De Memorie van Toelichting (MvT) doet dat wel. Hierin staat onder meer dat er niet van rechtswege een recht op schuldhulpverlening ontstaat. Een eventueel recht ontstaat pas nadat het college de beslissing heeft genomen tot een aanbod van schuldhulpverlening. Tegen deze beslissing tot het doen van een aanbod of tot het weigeren van schuldhulpverlening is bezwaar en beroep mogelijk. De wetgever gaat niet in op de algemeen gebruikelijke praktijk dat gemeenten – vaak via overeenkomsten – de hulpverlening door derden laten uitvoeren. De discussie gaat over de doorwerking van de Awb als de gemeente de schuldhulpverlening inkoop bij een GKB of een andere organisatie. Het onderscheid tussen GR en inkooprelatie is hierbij van belang. Is een gemeente lid van de GR GKB Drenthe, dan wordt de GKB aangemerkt als “verlengstuk “van de gemeenten en is de Awb van toepassing. Bij een inkooprelatie is de invloed van de gemeente minder. De door de GKB gedefinieerde dienstverlening vormt de basis van de overeenkomst. In gemeenten waar het via een inkooprelatie gebeurt, zou de Awb niet gelden. Echter, er is wel enige onduidelijkheid of dit juridisch helemaal juist is. De GKB Drenthe adviseert daarom alle gemeenten onder haar werkingsgebied de uitvoering van de wet (beperkt) onder de werking van de Awb te laten vallen. Hierbij wordt volstaan met een toelatingsbesluit (de toegang). De dienstverlening blijft verder ondersteund door de reeds bestaande waarborgen (klachten- en geschillenregeling door de GKB). De GKB is tot dit advies gekomen in overleg met andere schulddienstverleners en de gemeenten die binnen de GR vallen.

In de Gemeenschappelijk Regeling van de IGSD Steenwijkerland/Westerveld is de uitvoering van de schuldhulpverlening van beide gemeenten opgedragen aan de IGSD. Binnen het gemeentelijk financieel kader sluit de IGSD ook jaarlijks de uitvoeringsovereenkomst met de GKB Drenthe. Vanuit deze constructie is het bestuur van de IGSD dan ook de partij die de GKB Drenthe mandaat moet verlenen om de toelatingsbesluiten te nemen.

Voorstel: De uitwerking van de wet (beperkt) onder de werking van de Algemene Wet Bestuursrecht laten vallen middels het afgeven van een toelatingsbesluit.

7. Toelatingsbeleid in de schuldhulpverlening en eigen bijdragen (budgetbeheer)

Er zijn mensen die ondanks al hun goede wil er niet in slagen om op een verstandige manier met hun geld om te gaan. Daardoor komen ze op enig moment in problemen die ze niet meer aan kunnen. In deze groep zitten o.a. recidivisten. Goede ondersteuning in de vorm van budgetbeheer kan veel ellende voorkomen. In zekere zin is budgetbeheer tevens een vorm van preventie. Met budgetbeheer valt veel te winnen.

Onder het huidige beleid kunnen inwoners van de gemeente Steenwijkerland maximaal vijf jaar gebruik maken van door de gemeente betaalde budgetbeheer. In de huidige werkwijze wordt gedurende de periode van budgetbeheer de administratie van de mensen overgenomen door de GKB. Vaak vindt budgetbeheer plaats binnen de minnelijke schuldhulpverlening en is hiermee onderdeel van professionele schuldhulpverlening. Wat echter ontbreekt is dat mensen niet voorbereid of klaargestoomd worden om het budgetbeheer op termijn weer zelf in handen te nemen. Ze maken dus geen stap op de ladder van de zelfredzaamheid.

Er kunnen twee soorten budgetbeheer worden onderscheiden:

- Budgetbeheer Plus: Dit houdt in dat de GKB de inkomsten van de verzoeker ontvangt en de vaste lasten betaalt. In Budgetbeheer plus worden tenminste de kosten voor huur/hypotheek , energie en de zorgverzekeringskosten betaald. Een budgetbeheer rekening plus omvat gemiddeld zes betalingen per maand.
- Budgetbeheer Totaal verschilt van budgetbeheer plus in die zin dat een onbeperkt aantal betalingen wordt verricht, maar in ieder geval de betalingen zoals deze onder budgetbeheer plus zijn benoemd. Wat na betaling van al deze lasten, inclusief mogelijke reserveringen, overblijft wordt als huishoudgeld aan de klant overgemaakt.

Gezien de toenemende uitgaven voor schuldhulpverlening en tegelijkertijd de teruglopende budgetten en de stimulering van zelfredzaamheid wordt voorgesteld om normen in te voeren voor toelating tot professioneel budgetbeheer. Hiervoor zijn de volgende mogelijkheden:

- A. Normtijd voor de looptijd van budgetbeheer invoeren;
- B. Norm voor het heffen van een eigen bijdrage invoeren vanaf een bepaalde inkomensgrens (110% van de WWB-norm);
- C. Norm voor recidive invoeren.

Ad A. Normtijd voor de looptijd budgetbeheer

In het Basisdienstenboek 2012 van de GKB is inmiddels een norm opgenomen voor de maximale termijn van vijf jaar voor de inzet van budgetbeheer. Dit is een vrij lange periode, zeker vanuit het oogpunt dat de schuldbemiddeling- en saneringstrajecten maximaal drie jaar duren. Voorgesteld wordt de door de gemeente betaald budgetbeheer toegankelijk te houden voor maximaal 2 periodes van 18 maanden (dus 3 jaar) en hierbij aan te sluiten bij de duur van een schuldenregeling. Mensen komen in budgetbeheer , waarbij het eerste jaar dient om de situatie te stabiliseren. De GKB neemt de administratie middels budgetbeheer over van de mensen . Tegelijkertijd worden de mensen begeleid en opgeleid om het budgetbeheer op termijn weer zelf te kunnen overnemen. Hiervoor zullen nadrukkelijk de partijen en vrijwilligers die deel uit maken van het convenant ketensamenwerking armoedebestrijding Steenwijkerland betrokken worden. Na 18 maanden vindt een toetsing plaats. Hierin wordt beoordeeld of de klant er klaar voor is de administratie zelf weer op zich te nemen. Is dit niet het geval dan wordt het budgetbeheer gecontinueerd met 18 maanden. Na deze 18 maanden (en in totaal dus 36 maanden) kan de klant geen gebruik meer maken van de door de gemeente betaald

budgetbeheer. Voortzetting van budgetbeheer voor rekening van de klant blijft nog wel mogelijk. In het kader van nazorg zal er bij definitieve beëindiging na 36 maanden ook ondersteuning geboden aan die gevallen die nog niet volledig in staat zijn de eigen administratie weer te voeren. Dit kan via een budgetcursus of koppeling aan een vrijwilliger. De verwachte besparing van deze maatregel bedraagt $95 \times \text{€ } 632,-- = \text{€ } 60.000,--$.

Ad B. Norm voor het heffen van een eigen bijdrage invoeren vanaf een bepaalde inkomensgrens (110% van de bijstandsnorm);

Een andere optie in het toelatingsbeleid is het door de gemeente betaalde budgetbeheer alleen nog toegankelijk te maken voor mensen met een inkomen tot 110% van de bijstandsnorm. Voor mensen met een inkomen van meer dan 110% van de bijstandsnorm gaat dan gelden dat voor het budgetbeheer een eigen bijdrage moet worden betaald. Deze eigen bijdrage bestaat uit het huidige tarief dat de GKB hanteert voor budgetbeheer, zijnde € 632,-- op jaarbasis. Hierbij sluiten we aan bij de norm die ook geldt bij de uitvoering van ons minimale beleid. Uit het jaarverslag 2012 van de GKB blijkt dat van de gemeenten in haar werkgebied tussen de 25.000 en 50.000 inwoners 66% een inkomen heeft dat lager of gelijk is aan 110% van de bijstandsnorm.

Ervan uitgaande dat er ook nog een overlap in zit met de maatregel onder A komen we op een besparing van 34% van $367 \text{ BBRT's} \times 50\%$ (overlap) = $63 \times \text{€ } 632,-- = \text{€ } 40.000,--$ (afgerond) Het invoeren van de bovengrens van 110% van de bijstandsnorm draagt bij aan het terugdringen van de toenemende door de gemeente gefinancierde schuldhulpverlening. Wij achten het invoeren van een maatregel waarbij de gemeente de schuldhulpverlening alleen nog blijft financieren voor de categorie inwoners die daar onmogelijk op een andere wijze in kan voorzien legitiem. Het stimuleren van de eigen kracht en zelfredzaamheid is ook de richting die er ten aanzien van de gemeentelijke schuldhulpverlening wordt gekozen.

Ad C. Norm voor recidive

Op basis van het principe van eigen verantwoordelijkheid kan een nadrukkelijke grens worden gesteld aan het kunnen doen van hernieuwde aanvragen (volgens het jaarverslag 2012 gaat het bij onze gemeentegrootte om 15%). Het gaat daarbij niet alleen over eigen verantwoordelijkheid, maar ook over prioriteitsstelling; keuzes tot het al dan niet toelaten tot de schuldhulpverlening kunnen mede worden gemaakt tegen de organisatorische achtergrond van de beschikbare formatie, tijd en budget. Op basis van artikel 3 van de Wgs kan aan een persoon die al eerder gebruik heeft gemaakt van schuldhulpverlening nieuwe hulpverlening worden geweigerd. In de huidige beleidsregels is hierover het volgende opgenomen:

1. Indien minder dan 2 jaar voorafgaande aan de dag waarop het verzoek is ingediend, door verzoeker een traject schuldregeling succesvol is doorlopen (minnelijk en/of wettelijk), kan een verzoek schuldhulpverlening worden geweigerd met uitzondering van het geven van informatie, advies en/of doorverwijzing;
2. Indien minder dan 1 jaar voorafgaande aan de dag waarop het verzoek is ingediend een traject schuldregeling tussentijds door toedoen van de verzoeker is beëindigd (minnelijk en/of wettelijk) kan een verzoek schuldhulpverlening worden geweigerd met uitzondering van het geven van informatie , advies en/of doorverwijzing.

Middels de hardheidsclausule kan de GKB in bijzondere gevallen gemotiveerd hiervan afwijken . Voorgesteld wordt de huidige beleidsregel met betrekking tot recidive ongewijzigd voort te zetten.

Als we uitgaan van het aantal nieuwe trajecten in 2012 (totaal 222) en een recidivepercentage van 15% dan waren 33 nieuwe zaken niet in behandeling genomen. Dit levert een verwachte besparing op van $33 \times \text{€ } 1.100,-$ (gemiddelde kosten per traject) = € 33.000,-.

Voorstel: De normtijd voor door de gemeente betaald budgetbeheer vast te stellen op maximaal twee periodes van 18 maanden, gekoppeld aan de duur van een schuldenregeling (36 maanden). Na 18 maanden een toets uitvoeren naar de mate van zelfredzaamheid.

Door de gemeente betaald budgetbeheer alleen toegankelijk te houden voor mensen met een inkomen tot 110% van de bijstandsnorm.

Bij recidive een normtijd hanteren van twee jaar bij een eerder succesvol afgesloten traject en een normtijd van 1 jaar bij verwijtbaarheid van de schuldenaar.

8. Managementinformatie GKB en prestatie-indicatoren

Op basis van maandelijkse managementinformatie (maraps) van de GKB kunnen we de ontwikkeling van de schuldhulpverlening gedurende het jaar zowel kwantitatief als financieel volgen en desgewenst op bijsturen. Daarnaast wordt periodiek gerapporteerd over de wachttijden. In het jaarverslag zijn daarnaast de volgende prestatie-indicatoren van alle deelnemende gemeenten opgenomen:

- Aantal crisisinterventies inclusief resultaten
- Aantal aanmeldingen en intakes (no shows) en de gemiddelde wachttijd in weken
- Doorlooptijd tussen de datum waarop het intakegesprek heeft plaats gevonden en de start van het traject (plan van aanpak)
- Aantal klachten en geschillen
- Uitvalpercentage en uitvaloorzaken
- Aantal budgetbeheer, beschermingsbewind en betalingsregelingen inclusief in –en uitstroom
- Resultaten schuldregelingen

In zijn algemeenheid kan worden gesteld dat Steenwijkerland qua aantallen en resultaten op het gemiddelde ligt van de 23 deelnemende gemeenten aan de GKB, c.q. de gemeenten van eenzelfde gemeentegrootte. Het aantal personen bij wie een schuldhulpverleningstraject is opgestart dat ook daadwerkelijk succesvol is geworden bedraagt in het werkgebied van de GKB gemiddeld 55%. Voor onze gemeente ligt dit op 56%. Voor meer informatie hierover verwijzen we u naar de bijlagen bij de deze nota. Bij de uitwerking van de integrale uitvoering van de schuldhulpverlening zullen we nagaan of deze prestatie-indicatoren verder uitgebreid kunnen worden, waarbij gedacht wordt aan doorlooptijden tussen de verschillende stappen in het proces en de gemiddelde duur van een traject (uitgesplitst per product).

Voorstel: De huidige prestatie indicatoren van de GKB handhaven. Bij de uitwerking van de integrale uitvoering nagaan of deze prestatie-indicatoren verder uitgebreid kunnen worden.

9. Financiën

Het beroep op de schuldhulpverlening en daarmee ook de benodigde financiële middelen is de afgelopen jaren fors toegenomen: van € 415.000,-- in 2009 naar € 615.000,-- in 2013. Het Rijk heeft van 2009 t/m 2011 hiervoor aanvullende middelen beschikbaar gesteld. Deze gelden zijn besteed om de extra toeloop op de schuldhulpverlening op te vangen en de wacht- en doorlooptijden te beperken. Ook zijn hier vanaf 2010 door de raad jaarlijks extra middelen voor beschikbaar gesteld, oplopend van € 166.000,-- in 2010 naar € 275.000,-- in 2013. Ook zijn de extra middelen vanaf 2012, die door het rijk beschikbaar zijn gesteld voor de bijzondere bijstand, ingezet voor de schuldhulpverlening. Onderstaand overzicht biedt een weergave van de kosten afgezet tegen de beschikbare middelen:

Kosten schuldhulpverlening Steenwijkerland

Overzicht	2009	2010	2011	2012	2013
Budgetten:					
Begroting kosten GKB	€ 232.863	€ 232.863	€ 232.863	€ 377.237	€ 194.767
Aanvulling rijk	€ 54.361	€ 80.600	€ 78.804	x	x
Inzet bijzondere bijstand	x	x	X	€ 161.328	€ 173.120
Aanvulling / claim	x	€ 166.000	€ 180.000	€ 100.000	€ 275.000
Totaal	€ 287.224	€ 479.463	€ 491.667	€ 638.565	€ 642.887
Uitgaven:					
Benodigde middelen GKB	€ 415.224	€ 490.000	€ 521.891	€ 607.866	€ 615.462
% stijging	-	+ 18 %	+ 6,5 %	+ 16,5 %	
Resultaat jaarrekening	€ - 128.000	€ - 10.537	€ - 30.224	€ + 30.699	

9.1. Tekort 2015 e.v.

Op basis van de huidige gegevens is er met ingang van 2015 een structureel tekort.

In de komende jaren zal duidelijk worden wat efficiënte en effectieve schuldhulpverlening structureel kost. Zoals hiervoor al is aangegeven is de dekking van de schuldhulpverlening in de afgelopen jaren veelal met incidentele middelen gefinancierd. De groei van de problematiek in relatie tot het niet of in mindere mate duidelijkheid hebben over de hoogte van het (structurele) budget heeft gevolgen voor de effectiviteit en de continuïteit van het ingezette beleid. Daarom wordt voorgesteld dit vanaf 2015 structureel te regelen.

9.2 Kosten budgetcoach en preventie

De kosten voor de budgetcoach bij de IGSD zijn tot nu toe betaald uit het werkdeel van het Participatiebudget. Vanwege de bezuinigingen op dit budget de komende jaren zullen hier keuzes in gemaakt moeten worden hoe en voor wie deze middelen in de toekomst ingezet worden. Vooruitlopend hierop willen we al wel vast voorstellen om de kosten van de budgetcoach ad € 60.000,-- vanaf 2015 niet langer ten laste te brengen van het participatiebudget, maar van de algemene middelen.

Gelet op de extra investeringen die we op basis van dit plan willen doen in preventie stellen we voor hiervoor vanaf 2015 een bedrag op te nemen van € 50.000,-- op jaarbasis.

9.3 Financiën vanaf 2015 inclusief toepassing maatregelen.

Onderstaand overzicht biedt een weergave van kosten afgezet tegen de beschikbare middelen, inclusief de financiële effecten van de voorgestelde maatregelen.

Beschikbare budgetten gemeente			
<i>Budgetten</i>	<i>Huidige begroting 2013</i>	<i>2014</i>	<i>2015</i>
Begroting schuldhulpverlening	€ 194.767	€ 201.240	€ 201.240
Extra middelen raad	€ 275.000	€ 275.000	-,-
Middelen bijzondere bijstand	€ 173.120	€ 66.101	€ 77.420
Totaal:	€ 642.887	€ 542.341	€ 278.660
Preventie activiteiten	PM	PM	
<i>Uitgaven</i>			
Raming benodigde middelen GKB	€ 615.462	€ 550.000	€ 500.000
Kosten budgetcoach IGSD			€ 60.000
Kosten preventie			€ 50.000
Totaal benodigde middelen			€ 610.000
<i>Toepassing maatregelen</i>			
Norm looptijd budgetbeheer	-		€ 60.000
Norm eigen bijdrage budgetbeheer > 110% bijstandsnorm	-		€ 40.000
Norm recidive	-		€ 33.000
Subtotaal maatregelen:	-		€ 133.000
Raming benodigde middelen (met maatregelen)	-		€ 477.000
Resultaat (€ 477.000 - € 278.660)			-/- € 198.340

Ook met toepassing van bovenstaande maatregelen lukt het niet om vanaf 2015 binnen de beschikbare financiële middelen te blijven. Het toenemend beroep op de schuldhulpverlening als gevolg van de economische crisis is hier debet aan. Een ontwikkeling die we landelijk zien, maar ook bij de aangesloten gemeenten bij de GKB (zie bijlagen). Tenzij er nog ingrijpendere maatregelen doorgevoerd worden komen we tot de conclusie dat we de uitgaven hiervoor (nog) niet verder kunnen terug brengen dan hierboven is aangeven.

Op basis van deze berekening wordt daarom voorgesteld vanaf 2015 structureel € 200.000,- extra beschikbaar te stellen uit de algemene middelen voor de uitvoering van schuldhulpverlening.

Voorstel: De kosten van de budgetcoach van de IGSD ad € 60.000,- vanaf 2015 ten laste te laten komen van de algemene middelen en voor preventie € 50.000,- beschikbaar te stellen. Bij de perspectiefnota 2014 met een voorstel te komen om vanaf 2015 in totaal € 200.000,- structureel extra beschikbaar te stellen uit de algemene middelen voor de uitvoering van de schuldhulpverlening, rekening houdend met de feiten en omstandigheden op dat moment.

10. De beleidsaanpassingen op een rij

In de huidige werkwijze werd elke inwoner met een schuldenprobleem toegelaten tot schuldhulpverlening, ongeacht motivatie, vaardigheden en aard van het schuldenpakket. Met andere woorden: iedereen werd bediend. In de voorgestelde opzet wordt dat anders. Niet elke burger zal meer onbepaald worden bediend.

Ook kwam de materiële en immateriële samenhang met andere vormen van hulpverlening onvoldoende voor het voetlicht. Daar bij was er minder aandacht voor zelfredzaamheid en preventie. Er komt meer aandacht voor de eigen verantwoordelijkheid en de preventie wordt geïntensiveerd.

Nazorg bestond uit het (op kosten van de gemeente) in actief budgetbeheer houden van ex-schuldenaars na afloop van het schuldenregelingstraject. Deze dienstverlening had een open einde karakter, waardoor inwoners in sommige gevallen tot wel tien jaar of langer in budgetbeheer zaten. Dat kan in de toekomst niet meer.

Om de gemeentelijke aanpak van de schuldenproblematiek effectiever en efficiënter vorm te geven zijn aanpassingen noodzakelijk.

Samengevat wordt daarom voorgesteld:

1. In te stemmen met de visie en doelstelling schuldhulpverlening, waarbij de preventie geïntensiveerd zal worden en uitgegaan wordt van de eigen kracht van onze inwoners.
2. De uitvoering van de schuldhulpverlening zo integraal mogelijk vorm te geven. Daarbij zal in de eerste helft van 2014 de regie- en sturingsopgave worden uitgewerkt, waarbij nadrukkelijk aandacht wordt gegeven aan preventie en nazorg in samenwerking met ketenpartners. Hierbij de definitieve afweging maken om de poortwachterfunctie van de IGSD hier integraal onderdeel van uit te laten maken. De invoering van een snelservice zal hier nadrukkelijk bij betrokken worden.
De dienstverlening en de producten worden afgestemd op de regelbaarheid van de schuldenaar en de schuldsituatie.
3. De wachttijd af te stemmen op de wettelijke termijn van vier weken. Voor crisissituaties geldt een periode van drie werkdagen dat het eerste gesprek plaats moet vinden.
4. De uitwerking van de wet (beperkt) onder de werking van de Algemene Wet Bestuursrecht te laten vallen middels het afgeven van een toelatingsbesluit.
5. De normtijd voor door de gemeente betaald budgetbeheer vast te stellen op maximaal twee periodes van 18 maanden, gekoppeld aan de duur van een schuldenregeling (36 maanden). Na 18 maanden een toets uitvoeren naar de mate van zelfredzaamheid.
Door de gemeente betaald budgetbeheer alleen toegankelijk te houden voor mensen met een inkomen tot 110% van de bijstandsnorm.
Bij recidive een normtijd hanteren van twee jaar bij een eerder succesvol afgesloten traject en een normtijd van 1 jaar bij verwijtbaarheid van de schuldenaar.
6. De huidige prestatie indicatoren van de GKB handhaven. Bij de uitwerking van de integrale uitvoering nagaan of deze prestatie-indicatoren verder uitgebreid kunnen worden.

7. De kosten van de budgetcoach van de IGSD ad € 60.000,-- vanaf 2015 ten laste te laten komen van de algemene middelen en voor preventie € 50.000,-- beschikbaar te stellen. Bij de perspectiefnota 2014 met een voorstel te komen om vanaf 2015 in totaal € 200.000,-- structureel extra beschikbaar te stellen uit de algemene middelen voor de uitvoering van de schuldhulpverlening, rekening houdend met de feiten en omstandigheden op dat moment.

11. Diverse bijlagen uit jaarverslag 2012 van de GKB Drenthe

Grijs zijn gemeenten met > 50.000 inwoners

Groen zijn gemeenten tussen de 25.000 en 50.000 inwoners

Blauw zijn gemeenten met < 25.000 inwoners

TABEL 1 Crisisinterventies

Gemeentenaam	Aanvragen in 2012	Crisisinterventie	Crisis wettelijk opgelost	Crisis minnelijk opgelost
Assen	652	151	7	144
Hardenberg	227	53	22	31
Hoogeveen	371	87	24	63
Aa en Hunze	138	31	2	29
Borger-Odoorn	150	32	7	25
Dalfsen	14	5	1	4
Meppel	208	48	23	25
Midden-Drenthe	149	35	2	33
Noordenveld	108	21	2	19
Noordoostpolder	260	69	8	61
Raalte	117	27	3	24
Stadskanaal	275	70	8	62
Steenwijkerland	263	61	12	49
Tynaarlo	114	22	4	18
De Wolden	76	17	0	17
Haren	36	9	3	6
Leek	93	21	6	15
Marum	37	7	1	6
Menterwolde	108	25	15	10
Ommen	45	9	3	6
Staphorst	17	3	0	3
Vlagtwedde	103	20	1	19
Westerveld	59	11	2	9
Totaal	3.620	834	156	678

TABEL 2 Geplande en werkelijke integrale intakes en wachttijd

Gemeentenaam	Geplande aanvragen 2012	Werkelijke intakes	Niet verschenen 2012	Niet verschenen in %	Gemiddelde wachttijd in weken
Assen	820	652	168	20	6
Hardenberg	283	227	56	20	3
Hoogeveen	457	371	86	19	4
Aa en Hunze	151	138	13	9	4
Borger-Odoorn	174	150	24	14	3
Dalfsen*	15	14	1	7	-
Meppel	258	208	50	19	4
Midden-Drenthe	176	149	27	15	3
Noordenveld	138	108	30	22	5
Noordoostpolder	312	260	52	17	10
Raalte	132	117	15	11	3
Stadskanaal	327	275	52	16	28
Steenwijkerland	313	263	50	16	4
Tynaarlo	136	114	22	16	4
De Wolden	84	76	8	10	5
Haren	40	36	4	10	4
Leek	100	93	7	7	4
Marum	56	37	19	34	4
Menterwolde	124	108	16	13	2
Ommen	54	45	9	17	5
Staphorst	18	17	1	6	4
Vlagtwedde	114	103	11	10	19
Westerveld	73	59	14	19	4
Totaal	4.355	3.620	735	17	

* Eind 2012 is de integrale intake in de gemeente Dalfsen overgenomen door de gemeente.

TABEL 4 Afwijzingsredenen

Gemeentenaam	Klant woont buiten het wijkgebied	Klant is verhuisd buiten wijkgebied	Klant heeft geen vaste woon- of verblijfplaats	Klant is ondernemer	Er is al een lopend faalissement of WSNP	Hulpverlening is bestopt op initiatief klant	Klant is overleden	Klant is niet verschenen op afspraak	Hulpverlening gestopt: klant volleed met aan de voorwaarden	Schuldheers (Klant heeft geen verzoek WSNP gezand)	Structureel lager inkomen (van I.L.B. structureel instabiele situatie)	Overig	
Assen	0,85%	3,40%	0,85%	0%	0,43%	9,79%	1,28%	0,85%	58,30%	2,55%	11,91%	9,79%	100%
Hardenberg	0%	0%	0%	0%	0%	11,36%	0%	0%	73,86%	2,27%	1,15%	11,36%	100%
Hoogeveen	0%	1,49%	0,75%	0%	0%	9,70%	0%	0%	61,19%	0%	15,67%	11,20%	100%
Aa en Hunze	0%	1,85%	0%	0%	1,85%	1,85%	1,85%	0%	83,33%	1,85%	3,70%	3,72%	100%
Borger-Odoorn	0%	6%	0%	0%	0%	6%	2%	0%	72%	4%	6%	4%	100%
Dalfsen	0%	12,50%	0%	0%	0%	25%	0%	0%	37,50%	0%	12,50%	12,50%	100%
Meppel	1,92%	1,92%	0%	0%	0%	13,46%	0%	1,92%	57,69%	0%	1,92%	21,17%	100%
Midden-Drenthe	0%	1,72%	0%	0%	0%	20,69%	0%	0%	62,07%	0%	8,62%	6,90%	100%
Noordenveld	0%	3,33%	0%	0%	0%	3,33%	0%	0%	46,67%	10%	23,33%	13,34%	100%
Noordoostpolder	0%	1%	1%	0%	0%	9%	0%	0%	50%	9%	12%	18%	100%
Raalte	0%	4,08%	0%	0%	0%	14,29%	0%	0%	46,94%	8,16%	12,24%	14,29%	100%
Stadskanaal	0%	0%	0%	0%	0%	18,18%	0%	0,91%	56,36%	3,64%	10%	10,91%	100%
Steenwijkerland	1,96%	2,94%	0,98%	0%	0%	10,78%	0%	0,98%	59,80%	2,94%	8,82%	10,80%	100%
Tynaarlo	4,35%	10,87%	0%	0%	0%	15,22%	0%	0%	45,65%	0%	8,70%	15,21%	100%
De Wolden	0%	0%	0%	0%	0%	10%	0%	0%	70%	0%	16,67%	3,33%	100%
Haren	12,50%	12,50%	0%	0%	0%	12,50%	0%	6,25%	25%	0%	0%	31,25%	100%
Leek	5,88%	5,88%	0%	0%	0%	5,88%	0%	0%	55,88%	8,82%	2,94%	14,72%	100%
Marum	9,09%	0%	0%	0%	0%	36,36%	0%	9,09%	36,36%	0%	0%	9,10%	100%
Menterwolde	0%	2,33%	0%	0%	0%	4,65%	0%	0%	74,42%	2,33%	4,65%	11,62%	100%
Ommen	0%	0%	0%	0%	0%	7,69%	0%	0%	61,54%	0%	0%	30,77%	100%
Staphorst	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	100%	0%	0%	0%	100%
Vlagtwedde	2,04%	2,04%	0%	2,04%	2,04%	14,29%	0%	0%	61,22%	0%	2,04%	14,29%	100%
Westerveld	0%	0%	0%	0%	0%	15,38%	0%	0%	53,85%	0%	15,38%	15,39%	100%
Totaal	0,98%	2,64%	0,38%	0,08%	0,23%	11,22%	0,38%	0,53%	59,71%	2,86%	9,19%	11,80%	100%

TABEL 9 Budgetbeheer

Gemeentenaam	Aantal actieve BBRT per 01.01.2012	Aantal BBRT geopend in 2012	Aantal BBRT gesloten in 2012	Aantal actieve BBRT per 31.12.2012	Percentueel verschil 01.01 en 31.12
Assen	735	262	325	672	-9%
Hardenberg	238	92	83	247	4%
Hoogeveen	454	143	190	407	-10%
Aa en Hunze	138	48	64	122	-12%
Borger-Odoorn	161	73	67	167	4%
Dalfsen	53	8	21	40	-25%
Meppel	243	104	96	251	3%
Midden-Drenthe	172	68	63	177	3%
Noordenveld	128	41	40	129	1%
Noordoostpolder	374	88	125	337	-10%
Raalte	140	51	58	133	-5%
Stadskanaal	275	115	181	209	-24%
Steenwijkerland	332	133	98	367	11%
Tynaarlo	126	43	55	114	-10%
De Wolden	57	34	22	69	21%
Haren	29	17	12	34	17%
Leek	146	50	47	149	2%
Marum	52	14	14	52	0%
Menterwolde	140	49	30	159	14%
Ommen	37	16	21	32	-14%
Staphorst	34	8	15	27	-21%
Vlagtwedde	117	48	46	119	2%
Westerveld	76	20	23	73	-4%
PromensCare	0	39	0	39	
Zelfbetalers	142	221	77	286	101%
Totaal	4.399	1.785	1.773	4.411	0%

TABEL 11 Top 5 betalingen

Nutsbedrijf	Bedrag
Zilveren Kruis Achmea	3.821.166
Menzis	1.631.832
Essent	2.515.560
Electrabel	909.413
Woonconcept	2.658.918
Actium	2.391.247

TABEL 12 Betalingsregelingen

Gemeentenaam	Aantal actieve BBRT per 31-12-2012	Aantal actieve OBS per 31-12-2012	Totaal betalingsregelingen via BBRT of OBS
Assen	672	114	294
Hardenberg	247	42	70
Hoogeveen	407	59	187
Aa en Hunze	122	16	37
Borger-Odoorn	167	20	53
Dalfsen	40	5	14
Meppel	251	31	110
Midden-Drenthe	177	28	74
Noordenveld	129	13	47
Noordoostpolder	337	27	190
Raalte	133	17	46
Stadskanaal	209	17	88
Steenwijkerland	367	25	205
Tynaarlo	114	26	35
De Wolden	69	13	19
Haren	34	5	16
Leek	149	4	85
Marum	52	1	43
Menterwolde	159	2	75
Ommen	32	4	6
Staphorst	27	4	4
Vlagtwedde	119	15	51
Westerveld	73	15	33
Overig	325	21	432
Totaal	4.411	524	2.214

Tabel 13 Gemiddeld aantal schuldeisers en gemiddeld schuldbedrag

Gemeentenaam	Gemiddeld aantal schuldeisers	Gemiddeld schuldbedrag per traject
Assen	12	€ 30.962,81
Hardenberg	12	€ 46.825,88
Hoogeveen	12	€ 34.229,05
Aa en Hunze	10	€ 27.369,37
Borger-Odoorn	12	€ 43.796,36
Dalfsen	17	€ 39.944,94
Meppel	11	€ 35.717,36
Midden-Drenthe	12	€ 43.890,49
Noordenveld	13	€ 49.434,39
Noordoostpolder	15	€ 56.477,35
Raalte	14	€ 40.381,07
Stadskanaal	14	€ 37.151,47
Steenwijkerland	11	€ 26.110,33
Tynaarlo	12	€ 30.836,69
De Wolden	11	€ 21.709,04
Haren	13	€ 50.922,99
Leek	13	€ 44.309,15
Marum	13	€ 56.590,08
Menterwolde	12	€ 17.594,44
Ommen	11	€ 62.605,51
Staphorst	15	€ 63.085,61
Vlagtwedde	13	€ 53.843,38
Westerveld	12	€ 38.432,47
Totaal	13	€ 41.400,88

Tabel 14 Top 5 schuldeisers

Top 5 schuldeisers	Aantal vorderingen
Belastingdienst	2.914
CJIB	1.082
Zilveren Kruis	845
Essent	566
Waterleidingmaatschappij Drenthe	485

Tabel 15 Top 5 gerechtsdeurwaarder of incassobureau

Top 5 Gerechtsdeurwaarder of incassobureau	Aantal vorderingen
LAVG	1.399
Intrum Justitia	1.236
Tijhuis & Partners GGN	1.226
Lindorff	1.093
Inkasso Unie	568

TABEL 17 Resultaten Schuldregeling

Gemeentenaam	Nieuwe trajecten in 2012	In behandeling 01.01.2012	In behandeling 31.12.2012	Inetrakken door Markt	Afgehandeld in 2012	Naar de WSP	Geschat met saneringskrediet	Geslaagd met schuldbemiddeling	Geschat met betalingsregeling	Totaal geschat	Totaal geslaagd in %	Afgewezen	Afgewezen in %
Assen	512	268	352	7	421	85	42	56	38	221	53%	200	47%
Hardenberg	167	101	77	1	190	65	15	11	13	104	54%	86	46%
Hoogeveen	299	153	167	4	281	76	30	31	18	155	56%	126	44%
Aa en Hunze	100	45	36	1	108	33	7	9	5	54	50%	54	50%
Borger-Odoorn	116	68	84	2	98	34	6	4	5	49	50%	49	50%
Dalfsen	18	19	7	0	30	10	1	11	0	22	74%	8	26%
Meppel	163	80	60	1	182	71	12	35	10	128	71%	54	29%
Midden-Drenthe	122	56	70	0	108	25	8	8	8	49	46%	59	54%
Noordenveld	82	41	44	0	79	16	6	16	7	45	57%	34	43%
Noordoostpolder	198	121	87	3	229	70	10	26	25	131	58%	98	42%
Raalte	87	54	51	0	90	21	6	5	9	41	46%	49	54%
Stadskanaal	230	133	142	7	214	68	15	17	11	111	52%	103	48%
Steenwijkerland	222	127	122	2	225	63	21	24	16	124	56%	101	44%
Tynaarlo	84	48	45	4	83	19	11	5	7	42	51%	41	49%
De Wolden	61	27	35	0	53	9	6	6	2	23	44%	30	56%
Haren	27	9	6	2	28	4	2	2	5	13	47%	15	53%
Leek	80	49	54	0	75	21	3	13	4	41	55%	34	45%
Marum	33	19	20	0	32	5	5	6	4	20	63%	12	37%
Menterwolde	86	69	43	0	112	39	19	6	5	69	62%	43	38%
Ommen	33	12	20	0	25	6	1	1	4	12	48%	13	52%
Staphorst	11	14	4	0	21	11	3	5	0	19	91%	2	9%
Vlagtwedde	81	42	33	3	87	10	10	15	11	46	53%	41	47%
Westerveld	48	28	41	1	34	13	5	4	0	22	65%	12	35%
Totaal	2.860	1.583	1.600	38	2.805	774	244	316	207	1.541	55%	1.264	45%